

Aretxabaletako
Udala

ARETXABALETAKO EMAKUME ETA GIZONEN BERDINTASUNERAKO I. PLANA 2009-2012

MURGIBE sI

2008ko Abendua

EMAKUNDE

EMAKUMEAREN EUSKAL ERAKUNDEA
INSTITUTO VASCO DE LA MUJER

Erakunde Autonomiaduna

Organismo Autónomo

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

AURKIBIDEA

1. Eremu teoriko eta lege eremua	3
2. Metodologia	6
3. Aukeratutako arloen justifikazioa eta tokiko errealitarera egokitzea	8
4. Plana ezartzeko neurriak	10
5. Arloak, helburuak, ekintzak	13
Udala	20
Euskera, Kultura eta kirola	23
Hezkuntza	27
Lana	31
Gizarteratzea eta Osasuna	34
Hirigintza eta ingurumena	39
6. Kronograma	42

1. EREMU TEORIKOA ETA LEGE EREMUA.

Azken urteotan, lege eta arau juridiko ugari sortu da nazioarte, Europa, estatu eta toki mailan, eta horien helburua Emakumeen eta Gizonen Aukera-berdintasunerako Eskubidea beren beregi onartzea da. Hortaz, Plan honek erakunde eta lege babes handia du.

Ondoren, genero-politiken gaineko zenbait lege eta teoria nabarmenduko dira:

- Apirilaren 2ko **7/1985 Legea**, Tokiko Araubidearen Oinarriak arautzen dituen (03/12/21ean eguneratua).
- Otsailaren 18ko **4/2005 Legea**, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunari buruzkoa.
- EAEko emakumeen eta gizonen berdintasunerako **IV. Plana**.
- Martxoaren 22ko **4/2007 Lege Organikoa**, emakumeen eta gizonen berdintasunari buruzkoa.
- Toki Bizitzako Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako **Europako Karta**.

[Apirilaren 2ko 7/1985 Legea, Tokiko Araubidearen Oinarriak arautzen dituen \(03/12/21ean eguneratua\)](#)

Legearen 28. artikuluan esaten denez, udalerriek beste herri administrazio batzuen jarduerak osagarriak egin ditzakete eta, bereziki, hezkuntzari, kulturari, emakumearen sustapenari, etxebizitzari, osasunari eta ingurumenaren babesari buruzkoak. Testuinguru horretan, argia da tokiko administrazioaren protagonismoa, eta esku hartzeko tokia uzten da araudian, udalerriek jarduerak bultzatzeko modua emateko, baita herritarrek generoaren arloan dituzten beharrak eta igurikapenak betetzen laguntzeko beharrezko gizarte zerbitzuen eskaintza ere. Horrek ez dakar berekin, inola ere, beste herri administrazio batzuen eskumenak galtzea edo oztopatzea. ¹

[Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legea](#)

Lege honen eremuan, emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan administrazio maila bakoitzari dagozkion funtzioak zehazten dira argi eta garbi, betiere Autonomia Estatutuko 10.39. artikuluan, Lurralde Historikoen Legearen 6 eta 7 c) 2 artikuluen eta estatutuko arauen (9.2. art.) eta EBkoen (Europako Batasunaren Itunaren 3.02. art.) ondoriozko eskumenak oinarri hartuta. Horiek guztiek behartu egiten dituzte herri botereak emakumeen eta gizonen berdintasunerako baldintzak sustatzera eta horretarako oztopoak desagerraraztera emakumeen eta gizonen berdintasuna benetakoa izan dadin. Gainera, berdintasun hori herri botereen politika eta ekintza guztietan sustatu behar dute.

Eginkizun hauek esleitu dizkio Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legeak herri administrazioari:

- ✓ Egiturak, programak eta prozedurak egokitzea eta sortzea genero-ikuspegia ezartzeko.
- ✓ Ekintza positiboko neurriak betearaztea.
- ✓ Gobernuaren plangintza orokorraren eremuko programazioa eta foru aldundien programazioa.
- ✓ Estatistikak egokitzea eta eguneratuta izatea, emakumeen eta gizonen desberdintasun egoera ezagutzeko, baita berdintasuna sustatzeko beharrezko neurriak ezagutzeko ere.
- ✓ Emakumeek eta gizonek toki mailan duten egoerari buruzko azterketak eta ikerketak egitea.
- ✓ Emakumeen eta gizonen desberdintasunaz eta berdintasuna sustatzeko beharrezko neurriez jabeazteko jarduerak egitea.
- ✓ Tokiko araudia emakumeen eta gizonen berdintasunaren printzipioaren arabera aplikatzaren inguruko jarraipena egitea.
- ✓ Herritarrei eta bereziki emakumeei informazioa eta orientazioa ematea emakumeen eta gizonen

¹ "Documento Marco para la Gestión de las Políticas Locales de Igualdad". Espainiako Udalerrien Probintzien Federazioa, Berdintasun Arloa, Madril, 2006

berdintasunaren gaineko baliabideei eta programei buruz eta diskriminazio anitza jasaten duten emakumeen oinarritzko gizarte eskubideak eskuratzea bermatzeko programei edo zerbitzuei buruz.

- ✓ Programak edo zerbitzuak ematea, diskriminazio anitza jasaten duten emakumeen oinarritzko gizarte eskubideak eskuratzea bermatzeko; izan ere, zerbitzuen izaera dela-eta, udalekoak izan behar dute.
- ✓ Bizitza pertsonala, familia eta lana bateratzeko gizarte zerbitzuak eta baliabideak ezartzea; izan ere, zerbitzuen izaera dela-eta, udalekoak izan behar dute.
- ✓ Erlazioak eta parte hartzeko eta lankidetzarako bideak ezartzea erakunde publikoekin eta pribatuekin; horien helburuen edo eginkizunen arabera, emakumeen eta gizonen berdintasuna toki mailan lortzeko lagungarriak izango dira.
- ✓ Toki mailan gerta daitezkeen sexuaren ziozko diskriminazioak antzematea eta horiek desagerrarazteko neurriak hartzea.
- ✓ Haien eskumenen eremuan esleitu dakiekeen beste edozein funtzio.

Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako IV. Plana

Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako IV. Planak frogatzen duenez, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legea oinarritzko aurrerapena da berdintasunerako politiketan, zeren arauetan garatzen baitu berdintasunaren printzipioa, printzipio juridiko unibertsala, bai traturako berdintasunerako, bai aukera-berdintasunerako, euskal administrazioaren jardueran eta, hala denean, erakunde pribatuen jardueran.

EAEko Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako IV. Planaren diseinuari eta egiturari buruzko oinarritzko lau funtzio ezarri dira Legean:

- ✓ Plana burutzeko botere publikoen jarduketa eraendu behar duten oinarritzko printzipioak ezartzeko funtzioa, (Legearen hasierako titulua).
- ✓ Neurri-multzo bat arautzea genero-ikuspegia EAEko herri administrazioen eta botereen jardueran txertatzeko.
- ✓ Berdintasuna esku hartzeko arloetan sustatzeko neurriak bideratzeko funtzioa (III. Titulua).
- ✓ Oinarritzko edukiak zehazteko funtzioa.

Emakumeen eta gizonen arteko benetako berdintasunari buruzko martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoa

2007ko martxoaren 23ko BOEn argitaraturiko legearen abiapuntua, alde batetik, emakumeen eta gizonen arteko berdintasunaren printzipioa da: *“Giza eskubideei buruzko nazioarteko hainbat testutan onartutako printzipio juridiko unibertsala da”*.

Bestalde, Legeak beste premisa bat ere badu oinarri gisa: berdintasun formala legearen aurrean erabat onartzea funtsezkoa izatea, araudien bidez hobetu beharrekoa, *“sexuaren ziozko zuzeneko edo zeharkako ezkutuko diskriminazio modu guztien kontra egiteko eta emakumeen eta gizonen benetako berdintasuna sustatzeko, berdintasuna lortzea galarazten duten gizarte oztopoak eta estereotipoak desagerraraziz”*.

Besteak beste, funtsezko printzipio hauetan oinarritzen da: “Ekintza positiboa”, “Ordezkaritza orekatua” eta “Zeharkakotasuna”.

Hauxe azaltzen da 21.1. artikuluan: *“Toki erakundeek berdintasunaren eskubidea ezarriko dute haien eskumenak erabiltzean eta, horretarako, lagundu egingo diete gainerako herri administrazioei”*. Hala, toki administrazioen euren eskumenak bete behar direla ezarri da 3/2007 Legean, oro har Tokiko Araubidearen Oinarriak Arautzen dituen apirilaren 2ko 7/1985 Legean eratzikiak eta, Euskal Autonomia Erkidegoko udalerrien kasuan, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legean zehaztuak.

Tokiko Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Europako Gutuna

Tokiko Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Europako Gutuna, Europako Udalerrien eta Erregioen Kontseiluak bultzatua emakumeen eta gizonen berdintasunerako erkidego-ekintzaren 5. programaren barruan, "Europako tokiko eta erregioko gobernuentzat da, eta gutuna sinatzea, emakumeen eta gizonen berdintasunaren printzipioari buruzko jendaurreko jarrera agerraraztea eta Kartan zehazturiko konpromisoak haien lurraldean aplikatzea eskatzen die".

EUDEL (EAEko Udalerrien Elkartea) da proiektuaren bazkideetako bat, eta gero eta euskal udal gehiagok sinatu dute gutuna. Gutun horrekin bat egin duten udalek hitzartu egin dute bi urteren buruan berdintasunerako ekintza-plan bat egitea eta abiaraztea, guztiek parte hartuta eginikoa eta ebaluazio-irizpideei lotuta, baita plan hori abiarazteko nahikoa baliabide izatea ere.

Europako Gutunak haxe aintzatesten die tokiko eta erregioko agintariei: *"Esku hartzeko mailarik onenak izatea desberdintasunen iraunkortasunari eta berragerpenei aurre egiteko eta benetako berdintasunezko gizartea bultzatzeko"*.

2.- METODOLOGIA.

Aretxabaletako Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako I. Plan hau egiteko erabilitako metodologia, alde batetik, udal arlo guztietako arduradun politikoen eta teknikoen inplikazioa ekarri du, eta bestetik, herritarrek ordezkatzen dituzten tokiko erakunde guztien partaidetza. Plana, era berean, jendaurrean jarri da eta EMAKUNDEra bidali da, otsailaren 18ko 4/2005 Legeak ezarritakoaren arabera txosten bat egin dezan.

Planaren eginkizunean Berdintasun Diagnostikoan identifikatutako behar sozialetan oinarritu da. Aukera-berdintasunaren arloko udal diagnostikoa eginda, errazagoa izan da indarguneak eta hobetu beharreko arloak ikustea. Bi alderdi horiei jarraituz, zenbait helburu zehatz ezarri dira, zenbait arlo hobetzeko ekintza zehatzak burutzeko edo indarguneak bultzatzen edo lantzen jarraitzeko.

Bestalde, Berdintasunerako Plana balioztatzeko, lan-mahaiak osatu dira, non politikariek eta teknikariek ez ezik, herritarren ordezkariek diren erakundeek ere hartu dute parte.

Hauexek izan dira mahaiaren helburuak:

- Talde eragileak diagnostikoaren emaitza nagusien berri ematea udaleko pertsonal arduradunari eta udalerriko erakundeei.
- Planerako identifikaturiko helburuei buruzko informazioa ematea.
- Identifikaturiko helburuen inguruan Udalek eta udal erakundeek batera egin beharreko ekintzak lehenestea.

Lan-mahaian, lehenik eta behin, prozesu osoan erabilitako metodologia aurkeztu da, eta bigarrenik, identifikaturiko indarguneak eta ahulguneak aurkeztu dira etorkizuneko Planaren arloen arabera, baita ezarritako helburuak ere.

Bestalde, Plan honek aintzat hartuko ditu Emakundek, Euskal Autonomia Erkidegoan gizon-emakumeen artean berdintasuna lortzeko IV. Planean ezartzen dituen arloak, eta arlo hauek kontuan hartuz, diagnostikoan jaso den informazioa kuantitatiboa nahiz kualitatiboa izan da.

Beraz, plan honen arloak ondorengo hauek izango dira: NEURRI OROKORRAK; KULTURA ETA KIROLA; HEZKUNTZA; LANA; GIZARTERATZE; OSASUNA eta HIRIGINTZA; GARRAIO PUBLIKOA ETA INGURUMENA.

Erabili diren egiaztatze elementuak zenbait memoriak, ikerketak, estatistikak, udal publikazioak eta udaleko teknikari, politikari eta udal ergile sozialen iritzia izan dira. Erabilitako dokumentuen zerrenda honako hau izan da:

Diagnostikoa egiteko iturri eta dokumentuak
Aretxabaleta udaleko Plan Estrategikoa
Aretxabaletako ikastetxeen datuak: ikaslegoa, irakaslegoa eta zuzendaritza taldeak.
Aretxabaletako kale izendegia.
INEM-eko datuak enpleguari buruz..
EUSTAT-eko datuak enpleguari buruz
EGAILAN.
Aretxabaletako Agenda 21.
Web orria www.aretxabaleta.com
Aretxabaletako udal liburutegiko datuak
Arratabe udal aldizkaria
"Mujeres en el mundo rural vasco 2004" txostena
www.landagipuzkoa.org

2002-2010 Euskadiko Osasun planeko 2006ko txostena
2002ko EAEko Osasun inkesta
Kirol arloko datuak

Planaren kontrastea hainbat momentuetan egin da:

- Lehen kontrastea: Planeko talde eragilearekin (Gizarte Zerbitzueta teknikaiekin eta berdintasuneko zinegotziarekin). Honen ondoren Planaren bigarren zirriborria idazten da.
- Bigarren kontrastea: udaleko teknikari eta politikariekin. Honen ondoren Planaren hirugarren zirriborria idazten da.
- Hirugarren kontrastea: eragile sozialekin kontrastatzen da eta honen ondoren planaren harrera publikoa (hiritarren ekarpenak jaso ahal izateko). Honen ondoren behin-betiko plana idazten da.

3.- AUKERATURIKO ARLOEN JUSTIFIKAZIOA ETA TOKIKO ERREALITATERA EGOKITZEA.

3.1. ARDATZ ESTRATEGIKOAK

Berdintasun-politikei dagokienez, datozen urteotan landuko diren lehentasunezko gaiak definitzen dira ardatz estrategikoen bitartez. Honako hauek dira: Mainstreaminga; Ahalduntzea, eta gizartearen eta politikaren arloko parte-hartzea; Bateragarritasuna eta erantzunkidetasuna eta Emakumeen aurkako indarkeria. Ardatz hauek EAEko gizon-emakumeen artean berdintasuna lortzeko IV. Planean ezartzen direnak dira hain zuzen ere.

1) Mainstreaminga

Nazio Batuen Emakumearen Egoera Juridiko eta Sozialeko Batzordeak 1987. urtean proposatu zuen lehen aldiz mainstreaminga edo zeharkakotasuna. Genero-mainstreamingak edo genero-ikuspegia integratzeak honako hau dakar: emakumeen eta gizonen egoera, baldintza, itxaropen eta premia ezberdinak modu sistematikoan aintzat hartzea esku-hartze publikoan. Beraz, Plan honetan aurreikusitako helburu eta jardun guztiak garatu, gauzatu eta ebaluatzeko garaian, kontuan izan beharko dira emakumezko eta gizonezko taldeen espezifikotasunak, eta batik bat, askotariko diskriminazioa pairatzen duten emakumeenak.

2) Jabekuntza, eta gizartearen eta politikaren arloko parte-hartzea

Ardatz honek suposatzen du emakumeen eta gizonen berdintasuna sustatzea eta bermatzea, eta bereziki, emakumeen autonomia sustatzea eta haien egoera indartzea.

3) Bateragarritasuna eta erantzunkidetasuna

Ardatz honek suposatzen du bizitzaren eremu guztietan emakumeen eta gizonen arteko benetako berdintasun iraunkorra sustatzeko zenbait neurri arautzea, norberaren, familiaren eta lan-arloko bizitza bateragarri egitea lehentasunezko esku-hartze arloetako bat dela moentu oro agerraraziz.

4) Emakumeen aurkako indarkeria

Lehenik eta behin, horrelako indarkeria zeri esaten zaion definitzen da zehatz-mehatz: *“sexuaren ziozko edozein ekintza bortitz joko da emakumeen aurkako indarkeriatzat, baldin eta ekintza horrek emakumeari kalte fisiko, sexual edo psikologikoa edo sufrimendua ekartzen badio edo ekar badiezaioke. Jokaera horien artean sartuko dira halaber emakumea ekintza horiek egitearekin mehatxatzea, hertsapenak egitea edo askatasuna arbitrarioki kentzea, bizitza publikoan edo pribatuan”*.

Plan honen bidez emakumeen aurkako indarkeriari modu integralean eta intersektorialean egiten zaio aurre. Horrela, indarkeria horrek dituen adierazpenak lantzea proposatzen da, Berdintasunerako Legean aldeztutako aurretik identifikaturiko bi lan-ildotatik: prebentzioaren eta arretaren ildoetatik, koordinazioa bietan zeharkako ildoak izanik.

3.2. ESKU HARTZEKO EREMUAK

Esku hartzeko eremu funtzionalak dira, eta horien bidez egingo da lan berdintasuna lortzeko. Hauexek dira Berdintasunerako I. Udal Plan hau zehazteko ezarritako eremuak:

1. ARLOA: UDALA

2. ARLOA: EUSKERA, KULTURA ETA KIROLA

3. ARLOA: HEZKUNTZA

4. ARLOA: LANA

5. ARLOA: GIZARTERATZEA ETA OSASUNA

6. ARLOA: HIRIGINTZA ETA INGURUMENA

Aretxabaletako Berdintasunerako I. Planaren esku hartzeko arlo hauetan kokatuko lirateke egungo udal arloak:

PLANAREN ARLOAK		Euskera, Kultura eta Kirola	Hirigintza eta Ingurumena	Hezk.	Lana*	Gizarteratzea eta Osasuna
UDALAREN ARLOAK 	Udala					
Euskara						
Gazteria						
Gizarte Zerbitzuak						
Hirigintza						
Idazkaritza						
Kirola						
Kultura						
Ogasun saila						
Udaltzaingoa						

* Arlo honen erantzunkizuna Alkatetzarena izango da.

Halaber, garrantzizkoa da gehitzea sailen erantzukizunak ez direla nahitaez esku hartzeko arlo jakin batean agortzen, zeren zenbait sailen (edo udal arloren) eskumen-eremua esku hartzeko arlo bat baino gehiagotara hedatu baitaiteke. Hala eta guztiz ere, I. Plan honen Esku Hartzeko Arloen egituraketa lagungarria da arlo bakoitzean zer egin behar den jakiteko ikuspegi osoa eta argia izateko. Hortaz, aurrerago aurkeztuko diren helburuak eta ekintzak horietako bakoitzaren diagnostikoan ikusitako beharretan oinarritzen dira.

4. PLANA EZARTZEKO NEURRIAK.

4.1.- Berdintasunerako egiturak.

Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 4/2005 Legearen 10. artikuluan ezarri denez, foru eta tokiko administrazioek, beren burua antolatzeko eskumenen eremuan, egiturak egokitu behar dituzte halako moldez non horietako bakoitzean gutxienez emakumeen eta gizonen berdintasunerako politikak bultzatzeko, aholkuak emateko, programatzeko eta ebaluatzeko ardura duen erakunde, organo edo administrazio-unitate bat egongo baita erakunde horiek duten jarduteko lurralde-eremuan.

Momentuz ez dago udal barruko koordinaziorako egiturarik, udal arlo guztietako pertsonal politikoak edota teknikoak osatua, berdintasunarekin lotutako ekintzen jarraipena eta ebaluazioa egiteko.

Bultzada emateko eta koordinatzeko egiturak

Plan honetako ardatzen eta arloen ondoriozko helburuak eta ekintzak lortzeko, hainbat egitura ezarriko dira plana bultzatzeko, jarraitzeko eta ebaluatzeko lana ahalbidetzeko. Hauexek dira egiturak:

- **Bultzada emateko egitura:** bi organok osatuta egongo da egitura:

- I. Plan honen eremuan proposamenak egiten dituen organo bat, politika mailako erabakiak hartzeko Berdintasun batzorde bat eratzea aurreikuste da.
- Arduradun politiko batek eta arduradun tekniko batek osaturiko organo betearazlea. Organikoki, Berdintasuna Gizarte Ongizate departamentuaren barruan kokatuko da eta gizarte zinegotzia eta gizarte langileak izango dira arduradunak. 2008az gero, berdintasunerako teknikari bat du udalean bertan, astean egun batetan, guztira 5 ordu, eta ordutegia handitzea aurreikusten da.

- **Udal koordinazioko egitura:** arlo arteko batzorde informatiboak erabiliko dira berdintasun arloko gauzetaz informatzeko. Alkateak urtero egindako koordinazio bileran berdintasuna deialdiaren puntu bat bezala sartuko da.

- **Udal arteko koordinazio-egitura:** BERDINSAREA (Berdintasunaren alde eta indarkeriaren kontrako euskal udalerrien sarea) erakundekoa izateari eustea aurreikusten da.

- **Emakumeek parte hartzeko organoa:** planaren indarraldian emakumeek parte hartzeko organo bat jarriko da martxan. Plan honen indarraldian herriko emakumeak dinamizatuko dira eta beraien jabeakuntza eta parte-hartze politikoa eta soziala bultzatzeko.

4.2.-Plana kudeatzeko tresnak.

Programazio, jarraipen eta ebaluaziorako tresnak

I. Plan hau programatzeko, urteko programa operatiboak egingo dira aurreko ekitaldiko azken hiruhilekoan. Honako hauek bilduko dituzte urteko plan operatiboak:

Arlo edo erakunde arduradun bakoitzaren laneko planak jarduerak: abiapuntuko egoera, espero diren emaitzak, egin beharreko jarduerak, inplikaturiko pertsonak eta erakundeak, egutegia, aurrekontua eta adierazleak.

Aurrekontu orokor bat programa operatibo bakoitzerako.

Berdintasun Planen jarraipena horien kudeaketaren zati garrantzitsua da. Aretxabaletako Udalak, planaren jarraipena egingo du, honako hauek bilduko dituzten bitarteko txostenen bidez: aurreikusitako lana, eginiko lana, zailtasunak, aurrerapenak... eta arlo edo erakunde arduradun bakoitzak urteko ekitaldiaren erdialde aldera egingo dituenak.

2009. urterako, 18.000 €-ko aurrekontua dago Berdintasunerako Plana burutzeko eta aurrekontua handitzeko posibilitateak daude. Plan honen indarraaldiko gainerako urteetarako, aurreko urteko azken hileetan ezarriko da aurrekontua.

Jarraian, arlo bakoitzeko lan-planetan erabili beharreko ekintzak planifikatzeko fitxaren eredu bat agertzen da.

EKINTZA-FITXAREN EREDUA

ARLOA:			
HELBURUA:			
EKINTZA:			
JARDUERA:			
Jardueraren deskribapena			
Justifikazioa			
Pertsona edota erakunde hartzaileak			
BURUTZAPENAREN ARDURADUNAK			
Arlo arduradunak	Pertsona arduradunak	Arlo laguntzaileak	Pertsona laguntzaileak
Burutzapen-aldia		Aurrekontua	
		Jatorria	Kantitatea
ADIERAZLEAK:			
ESPERO DIREN EMAITZAK:			
KOMENTARIOAK:			

5. ARLOAK, HELBURUAK ETA EKINTZAK.

Atal honetan, 2009-2012eko aldian egin beharreko ekintzak eta helburuak garatuko dira, Plan honen arloen arabera.

Aldatu nahi den gizarte errealitatea zehazten dute **helburuek**, eta egin beharrekoa eta zehaztu beharrekoa lehenesteko eginkizuna betetzen dute proposaturiko adierazleen eta ondoko ebaluazioen bidez, baita lorturiko emaitzen norainokoa ere. Ezarritako arlo guztietan ezarriko dira helburuak, eta arlo bakoitzean buruturiko **ekintzak** sartuko dira, EAEko Berdintasunerako IV. Planak dakartzan ekintza-taldeetan bilduak: ezagutza sortzea, jabearaztea, informazioa eta dibulgazioa, trebakuntza, baliabideak eta zerbitzuak sortzea eta egokitzea, arauak sortzea eta egokitzea eta horien jarraipena egiteko mekanismoak egokitzea. Abiarazi beharreko **estrategiei** dagokie planteatzen diren ekintzen deskribapena.

Bukatzeko, aipatu behar da Aretxabaletako I. Berdintasunerako Plana ondorengo helburu eta ekintzak biltzen dituela:

ARLOAK	HELBURUAK	EKINTZAK
1. ARLOA: NEURRI OROKORRAK	5	16
2. ARLOA: EUSKERA, KULTURA ETA KIROLA	6	31
3. ARLOA: HEZKUNTZA	7	18
4. ARLOA: LANA	5	16
5. ARLOA: GIZARTERATZEA ETA OSASUNA	5	36
6. ARLOA: HIRIGINTZA ETA INGURUMENA	5	17
GUZTIRA	33	134

ARETXABALETAKO I. BERDINTASUNERAKO PLANEKO ARLOAK, ARDATZAK ETA HELBURUAK

	1. ARDATZA: MAINSTREAMINGA	2. ARDATZA: JABEKUNTZA, ETA GIZARTEAREN ETA POLITIKAREN ARLOKO PARTE-HARTZEA	3. ARDATZA: BATERAGARRITASUNA ETA ERANTZUNKIDETASUNA	4. ARDATZA: EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA
1. ARLOA : UDALA / NEURRI OROKORRAK	AM 1.1. Helburua: Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Aretxabaetako I. Plana zabaltzea. AM 1.2. Helburua: Udalak arloetan genero ikuspegia instituzionalizatzea.	AJ 1.1. Helburua: Aretxabaletako emakumeak eta gizonak genero-berdintasunaz jabearaztea.	AB 1.1 Helburua: Udaletxeko gizon langileen artean erantzukidetasuna bultzatzea.	AE 1.1. Helburua: Sexu-jazarpena prebenitzea lanean.

	1. ARDATZA: MAINSTREAMINGA	2. ARDATZA: JABEKUNTZA, ETA GIZARTEAREN ETA POLITIKAREN ARLOKO PARTE-HARTZEA	3. ARDATZA: BATERAGARRITASUNA ETA ERANTZUNKIDETASUNA	4. ARDATZA: EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA
2. ARLOA: EUSKERA, KULTURA ETA KIROLA	AM 2.1. Helburua: Kultur eta kirol plangintza egitea genero ikuspegitik.	AJ 2.1. Helburua: Kirolaren eskaintza eta praktika dibertsifikatzea eta emakumeei tradizionalki gizonezkoen kirolak egiteko eta gizonei tradizionalki emakumezkoen kirolak egiteko posibilitateak ematea. AJ 2.2. Helburua: Kirola egiten duten emakumeen portzentaia eta haien interesen arabera kirola aukeratzeko posibilitateak handitzea. AJ 2.3. Helburua: Emakumeek eginiko kultur eta arte sorpena eta gizartearen irudikapen ez sexista bat bultzatzen duen kultura areagotu.	AB 2.1 Helburua: Erantzunkidetasuna sustatzen dituzten gizartearen eta kulturaren arloko guneak areagotzea.	AE 2.1. Helburua: Genero indarkeriaren kontrako baloreak transmititzen dituen gune soziokulturalak gehitu.

	1. ARDATZA: MAINSTREAMINGA	2. ARDATZA: JABEKUNTZA, ETA GIZARTEAREN ETA POLITIKAREN ARLOKO PARTE-HARTZEA	3. ARDATZA: BATERAGARRITASUNA ETA ERANTZUNKIDETASUNA	4. ARDATZA: EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA
3. ARLOA: HEZKUNTZA	AM 3.1. Helburua: Ikastetxeak jabearaztea hezkidetza haien programetan ezartzeko Berritzegunaren bidez eta ezarpen hori sustatzea.	AJ 3.1. Helburua: Emakumeek lanbide heziketako zikloetan duten partaidetza handitzea, bereziki tradizioz gizonezkoenak diren zikloetan.	AB 3.1 Helburua: Erantzukidetasuna handitzea etxeko lanean eta neska-mutilak zaintzeko lanean. AB 3.2. Helburua: Herriko ikastetxeen egutegi eta ordutegien malgutasuna haunditu familien beharrei egokitzeko	AE 3.1. Helburua: Ikastetxeetan etxeko indarkeria-kasu guztiak atzematea, eta adostutako protokolo eraginkorrari jarraiki, kasu guztiei erantzuna ematea AE 3.2. Helburua: Indarkeriaren prebentziorako programak egitea ikastetxeetan, berdintasunean oinarritutako bizikidetza eta lankidetza lortzeko harremanen kultura aldatuta.

	1. ARDATZA: MAINSTREAMINGA	2. ARDATZA: JABEKUNTZA, ETA GIZARTEAREN ETA POLITIKAREN ARLOKO PARTE-HARTZEA	3. ARDATZA: BATERAGARRITASUNA ETA ERANTZUNKIDETASUNA	4. ARDATZA: EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA
4. ARLOA :LANA	AM 4.1. Helburua: Udalerriko emakumeek lanean aritzeko aukerak eta lanaren kalitatea hobetzea.	AJ 4.1. Helburua: Emakumeen eta gizonen desberdintasuna txikitzea kopuruen aldetik tradiziozko industri sektoreetako lan teknikoetan, emakumeen partaidetza handituz.	AB 4.1 Helburua: Etxeko eta zaintza lanetan ematen den denboran emakume eta gizonen artean dagoen desberdintasuna gutxitzea. AB 4.2 Helburua: Bizitza pertsonala, familia eta lana bateratzea ahalbidetzeko baldintzak sortzea.	AE 4.1. Helburua: Jazarpen sexistari aurre egitearren, prebentzioko eta jarduteko protokoloak ezartzea administrazio publikoetan eta sektore pribatuko enpresetan.

	1. ARDATZA: MAINSTREAMINGA	2. ARDATZA: JABEKUNTZA, ETA GIZARTEAREN ETA POLITIKAREN ARLOKO PARTE-HARTZEA	3. ARDATZA: BATERAGARRITASUNA ETA ERANTZUNKIDETASUNA	4. ARDATZA: EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA
5. ARLOA: GIZARTERATZEA ETA OSASUNA	AM 5.1. Helburua: Gizarte zerbitzuen plangintza egitea genero ikuspegitik. AM 5.2. Helburua: Udalerrian baztertuak izateko arriskua duten emakumeen egoera eta kokaera hobetzea. AM 5.2. Helburua: Udalerriko ginekologia zerbitzua hobetzea. AM 5.3. Helburua: Herritarrak osasun orokorraz jabearaztea, nesken, nerabeen eta emakume helduen osasuna sustatuz.	--	--	AE 5.1. Helburua: Tratu txarren eta sexu-erasoen biktimak laguntzeko eta babesteko eskariei koordinazio, kalitate eta eraginkortasun irizpideekin erantzutea, tratu txarren eta sexu-erasoen aurrean jarduteko EAEko udalerrietako tokiko protokoloak ezarrita.

	1. ARDATZA: MAINSTREAMINGA	2. ARDATZA: JABEKUNTZA, ETA GIZARTEAREN ETA POLITIKAREN ARLOKO PARTE-HARTZEA	3. ARDATZA: BATERAGARRITASUNA ETA ERANTZUNKIDETASUNA	4. ARDATZA: EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA
6. ARLOA :HIRIGINTZA ETA INGURUMENA	AM 6.1. Helburua: Hirigintzako ekintza-planetan genero-ikuspegia txertatzeko tresna estandarra ezartzea.	AJ 6.1. Helburua: Landa-eremuko emakumeen eta gizonen beharrak ezagutzea. AJ 6.2. Helburua: Emakumeek eta gizonek eginiko ekarpenen gizarte mailako onarpena orekatzea onarpen hori hiriko elementuen bidez egiten denean (kalea, plaza, monumentu izenak, etab.).	AB 6.1 Helburua: Herria planifikatzeko eta diseinatzeko irizpideak identifikatzea eta aplikatzea, bizitza pertsonala, familia eta lana bateratzea errazteko.	AE 6.1. Helburua: Emakumeak seguru sentitzen ez diren udalerriko tokiak identifikatzea, toki horiek desagerrarazteko neurriak abiarazteko. Emakumeak seguru sentitzen ez diren toki gehiago ez agertzeko irizpideak ezartzea.

1. ARLOA: UDALA ETA NEURRI OROKORRAK

Behar sozialak

Udala eta neurri orokorroei dagokionez, Aretxabaetako Emakume eta Gizonen Berdintasunerako Daignostikoan hurrengo indargune eta hobetu beharreko arloak atera dira:

INDARGUNEAK	HOBETU BEHARREKO ARLOAK
Gizarte Zerbitzuetatik herriko emakume talde bat sortzeko ahaleginak egin dira urteetan zehar.	Ezer gutxi dakite genero-ikuspegia arloetan ezartzeko moduari buruz.
Oro ar, arlo gehienek adierazten dute berdintasun planak eraginkorrak direla.	Ezagutza maila baxua dago udal arloetan Berdintasunerako planei buruz.
Emakumeek parte hartu dute Euskera eta Hirigintza Arloek buruturiko zenbait jarduketa planifikatzen.	Gutxi gorabehera bai baina zehaztasun txikirekin ezagutzen ditu pertsonalak aukera-berdintasunaren oinarritzko kontzeptuak.
Zenbait arlok ahalegin handiak egiten dituzte hizkera eta irudi ez sexistak erabiltzeko.	Jarduketa edo arau bat diseinatu baino lehen ez dago emakumeen beharrei buruzko diagnostikorik, eta ekintzak ez dira sistematikoki aldatzen edo kentzen, jarduketetan edo baldintzetan eragin txarra duten ekintzak baldin badira ere.
Arlo batzuetan planteatu dira ekintza positiboak emakumeen parte hartzea sustatzeko.	Udal arlorik gehienetan ez da ebaluatzen jarduketa edo arau batek emakumeen egoeran eta baldintzetan duen eragina.
Berdintasun plana bultzatzeko laguntza teknikoaren existentzia.	Jasotzen diren datu gehienek ez dira sexu arabera jasotzen, ez badira hauek Eusko Jaurlaritzako edota Foru Aldundiko aplikatibo baten sartu behar.

Helburu, ekintza, ardurak, epeak eta ebaluaketa adierazleak

AM 1.1. HELBURUA: Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Aretxabaetako I. Plana zabaltzea.

EKINTZAK

AM 1.1.1. Planaren edukia argitaratu eta herriko gizarte eragile guztien eta herritarren artean zabaltzea honako baliabide hauen bitartez: udalaren web orria, udal aldizkariak...

AM 1.1.2. Plana udal langile guztiei banatzea eta bakoitzari bereziki bere lan arloarekin zerikusia duena nabarmentzea.

ARLO EDOTA ERAKUNDE ARDURADUNAK

Alkatetza, berdintasuna, Gizarte Zerbitzuak

EPEA

2009

ADIERAZLEAK

- Abiarazitako jarduketaren kopurua eta mota.

- Pertsonal teknikoak eta politikoak udal politikan genero-ikuspegia txertatzeko eginiko konpromiso edota jarduketan kopurua eta mota.

AM 1.2. HELBURUA: Udal arloetan genero ikuspegia instituzionalizatzea.

EKINTZAK

AM 1.2.1. Pertsonal tekniko eta politikoari berdintasun politiketan trebakuntza eman, oinarrizko eta espezializatua.

AM 1.2.2. Emakume eta Gizonen berdintasunerako udal ordenantza bat eratzea.

AM 1.2.3. Udalaren hizkera eta irudiaren erabileraren gaineko gomendioei buruzko Alkatetza Dekretu bat onestea Udalaren Antolamenduari buruzko Arautegian sartzeko.

AM 1.2.4. Udalaren pertsonalarentzako berdintasunezko hizkeraren eta irudien erabilerari buruzko Gomendioen Eskuliburua egitea eta argitaratzea.

AM 1.2.5. Udaleko langileek tresnak eta laguntza teknikoa ematea Udalak sortzen dituen administraziooko dokumentuetako (memoriak, aktak, txostenak, etab.), argitalpenetako eta kanpainetako irudien eta hizkeraren erabilera berrikusteko eta, hala denean, egokitzeko genero-ikuspegitik.

AM 1.2.6. Azpikontrataturiko obraren edo zerbitzuaren ondoriozko dokumentu idatzi eta ikonografiko guztietako hizkeraren eta irudien berdintasunezko tratua egiteko konpromisoa baldintza teknikoen eta administratiboen orrietan ezarrita duten enpresen kontratazioa lehenestea.

AM 1.2.7. Eusko Jaurlaritzak gomendioen arabera, Udalaren Arau eta ekintza administratiboen genero gaineko eraginaren ebaluaketa egitea.

AM 1.2.8. Sexuz bereizitako datuak bildu, aztertu eta interpretatu zerbitzu eta ekintzen plangintza, erapilpen eta sarbidean.

AM 1.2.9. Programa informatikoen datuak sexuaren arabera bereizten ez dituzten arloetan, hori nola egin daitekeen aztertzea.

AM 1.2.10. Datuak sexuaren arabera bereizita daudenean datuak bildu eta gero aztertzea, genero berdintasunean zer hobe daitekeen ikusteko.

AM 1.2.11. Emakumeen eta gizonen presentzia orekatua edota emakumeen eta gizonen aukera-berdintasunaren arloko barne-kudeaketarako konpromisoa duten enpresen kontratazioa lehenestea.

ARLO EDOTA ERAKUNDE ARDURADUNAK

Alkatetza, berdintasuna, informatika, Erosketak eta azpikontratazioa, arlo guztiak

EPEA

2009, 2010, 2011, 2012.

ADIERAZLEAK

- Emakume eta gizonen presentzia orekatua edota emakumeen eta gizonen aukera-berdintasunaren arloko barne-kudeaketarako konpromezuaren balorazioa jasotzen duten kontratazio agirien kopurua.
- Pertsona kokretuek (politikari eta teknikariek) bere gain hartutako eta koordinatutako Planeko ekintza kopurua.
- Kargu politiko eta udal langileriarekin urteko programak ezartzeko egindako bilera kopurua.
- Udaleko Arlo bakoitzean ekintza hauek betetzeko egindako Lan Plangintzen kopurua. Pertsonal

teknikoaren eta politikoaren inplikazio-maila.

- Sexuaren arabera banatutako datuak jasotzen dituzten agiri estatistikoaren kopurua.
- Sexuaren arabera banatutako datuen azterketa jasotzen duten agiri estatistikoaren kopurua.
- Genero-ikuspegia txertatu den zerbitzuak.
- Udal Zerbitzuetan genero-ikuspegia txertatzeko egindako eta ezarritako harraminta kopuru eta mota.
- Genero-eraginari buruz eginiko ebaluazioen kopurua.

AJ 1.1 HELBURUA: Aretxabaletako emakumeak eta gizonak genero-berdintasunaz jabearaztea

EKINTZAK

AJ. 1.1.1. Emakumeentzat funtsezkoak diren egunak ospatzeaz jabearazteko jarduerak antolatzea hala nola martxoak 8 (Emakumearen Nazioarteko Eguna), azaroak 25 (Emakumearen kontrako Indarkeriaren kontrako nazioarteko eguna), etab.

ARLO EDOA ERAKUNDE ARDURADUNAK

Alkatetza, kultura, berdintasuna

EPEA

2009, 2010, 2011, 2012.

ADIERAZLEAK

- Martxoaren 8rako antolatutako ekintza kopurua eta mota.
- Azaroaren 25erako antolatutako ekintza kopurua eta mota.

AB 1.1. HELBURUA: Udaletxeko gizon langileen artean erantzukidetasuna bultzatzea.

EKINTZAK

AB 1.1.1. Udaleko langileak jabearazteko barne-kanpaina bat egitea, besteen laguntza behar duten eta laguntza hori behar ez duten pertsonak zaintzeko baterako erantzukizuna sustatzeko.

ARLO EDOA ERAKUNDE ARDURADUNAK

Alkatetza, berdintasuna

EPEA

2011

ADIERAZLEAK

- Bateragarritasun neurriak hartzen dituzten udaletxeko gizon langileen kopurua.

AE 1.1. HELBURUA: Sexu-jazarpena prebenitzea lanean.

EKINTZAK

AE 1.1.1. Prebentziorako eta jarduteko protokoloak ezartzea lanean sexu-jazarpenaren aurrean, Udalhitz Hitzarmenaren eremuan.

ARLO EDOA ERAKUNDE ARDURADUNAK

Alkatetza, lengileen ordezkaria, berdintasuna.

EPEA

ADIERAZLEAK

- Protokoloa inplementatuta.

2.ARLOA: EUSKERA, KULTURA ETA KIROLA**Behar sozialak**

Euskera, Kultura eta kirol arloari dagokionez, Aretxabaletako Emakume eta Gizonen Berdintasunerako Daignostikoan hurrengo indargune eta hobetu beharreko arloak atera dira:

INDARGUNEAK	HOBETU BEHARREKO ARLOAK
Kultura Arloa, nahiko kultur eskaintza zabala du eta harretarako ordutegi zabal bat dago.	Udalerrian antolaturiko kultur eta kirol jardueri buruzko datuak sexuaren arabera banatuta badira ere, horien erabilera ez da orokorra.
Herritarrek kultur ekintzetan duten partaidetza nahiko handia da.	Tokiko hedabideek ez dute zaintzen hizkera eta irudi sexistarik erabilpena eta udalerriko emakumeak ikusarazi behar dituzte.
Kultur eta kirol jarduerak planifikatzerakoan, askotariko ordutegiak izan nahi dira bateratzea errazteko.	Neskek kirolean duten partaidetza bultzatu beharra nabarmentzen da kirolari uztea ekiditeko.
Kultur eta kirol arloetan zaintzen da herritarrei zuzendutako publizitate eta karteletan erabiltzen diren irudi eta testuak izan ez daitezen estereotipatuak.	Kirol aniztasuna lantzea proposatzen da bereizketarik gerta ez dadin, emakumeentzat zein gizonentzat kirol jarduerak sustatzeko haien partaidetza txikia den modalitate orotan.
	Udalerriko adin desberdineko emakumeen parte-hartzea sustatu behar dela ikusten da.

Helburu, ekintza, ardurak, epeak eta ebaluaketa adierazleak**AM 2.1. Kultur eta kirol plangintza egitea genero ikuspegitik.****EKINTZAK:**

AM 2.1.1. Kultur eta kirol ataleko arduradun eta teknikariek bilerak egin generoaren arloan gaitzeko.

AM 2.1.2. Laguntza tekniko eta ekonomiko ematea bere lan eta egituretan genero ikuspegia txertatzeko prozesuan dauden kultur eta kirol elkarteei.

AM 2.1.3. Gida liburu bat egitea azalduz.

ARLO EDOTA ERAKUNDE ARDURADUNAK

Kirola, Euskera, kultura, berdintasuna

EPEA

2009, 2010, 2011, 2012

ADIERAZLEAK

- Jarduketan kopurua eta mota.
- Jabeazte-maila.
- Kultur eta kirol ekintzen plangintzan genero ikuspegia nola sartzearen Gida Liburua.

AJ 2.1. Kirolaren eskaintza eta praktika dibertsifikatzea eta emakumeei tradizionalki gizonezkoen kirolak egiteko eta gizonei tradizionalki emakumezkoen kirolak egiteko posibilitateak ematea.

EKINTZAK:

AJ 2.1.1. Kirolaren bereizketan eragina duten genero-faktoreei buruzko ikerketa bat egitea.

AJ 2.1.2. Kirol federatuak espazio publikoa nola erabiltzen duen aztertu eta baita ere bere aurrekontuaren analisia.

AJ 2.1.3. Genero-estereotiporik gabeko kirola sustatzeko jabeazte-kanpainak egitea.

AJ 2.1.4. Klubetako zuzendariak generoaren arloan gaitzea.

AJ 2.1.5. Baliabideak eta diru-laguntzak edo bestelako laguntzak ematea helburu hori lortzeko programak edo jarduerak dituzten kirol elkarteei eta taldeei.

AJ 2.1.6. Ikastetxeei aholkuak eta laguntza emateari eustea genero-ikuspegia eta hezkidetza sartzeko kirol programetan.

ARLO EDOTA ERAKUNDE ARDURADUNAK

Kirola, kirol elkarteak, ikastetxeak, berdintasuna

EPEA

2010, 2011, 2012

ADIERAZLEAK

- Portzentaia handitzeko jarduketan kopurua eta mota.

AJ 2.2. Kirola egiten duten emakumeen portzentaia eta haien interesen arabera kirola aukeratzeko posibilitateak handitzea.

EKINTZAK:

AJ 2.2.1. Aukera-berdintasunarekin lotutako irizpideak ezartzea udalerriko kirol elkarte eta taldeentzako diru-laguntzen deialdietan.

AJ 2.2.2. Emakume gutxi dauden kiroltarako ikastaro monografikoak garatzea.

AJ. 2.2.3. Adin guztietako emakumeek kirola egiteko sustapenaz jabearaztea eta informazioa ematea.

AJ 2.2.4. Emakumeentzako informazio orokorrak garatzea kirol instalazioei dagokienez.

AJ 2.2.5. Kirol eskaintza egokitzeari eustea, emakumeek beharren azterketetan adierazitako eskariei erantzuna emateko.

AJ 2.2.6. Guraso bakarreko familientzako kuotak izatea polikiroldegian eta hori aurrera eramateko araudi bat egitea.

AJ 2.2.7. Kirola praktikatzaren diren tokiak egokitzea emakumeen partaidetza haunditzeko.

AJ 2.2.8. Udal aldizkarian emakume kirolariei buruzko notiziak sartzea.

ARLO EDOTA ERAKUNDE ARDURADUNAK

Kirola, Euskera, berdintasuna, ogasuna, Arratabe udal aldizkaria

EPEA

2010, 2011, 2012

ADIERAZLEAK

- Tradizionalki "gizonezkoen" kiroltan federaturiko emakumeen portzentajea.
- Tradizionalki "emakumezkoen" kiroltan federaturiko gizonen portzentajea.
- Jarduketan kopurua eta mota.
- Kirol instalazioen erabileraren (denbora) datuak sexua eta kirol mota kontutan izanda.
- Intalazioetatik kanpo kirola praktikatzaren duten emakume eta gizonen portzentaiak adina eta kirol motaren arabera.
- Klub eta federazioetan kirola egiten duten emakumeen %a.

AJ 2.3. Emakumeek eginiko kultur eta arte sorketa-lan eta gizartearen irudikapen ez sexista bat bultzatzen duen kultura areagotu.

EKINTZAK:

AJ 2.3.1. Emakumeak historikoki kultur ondasunarari eginiko ekarpenari buruzko ikerketa bat egitea.

AJ 2.3.2. Udal liburutegian helduen sailan emakume eta feminismo inguruko atal bat eta haurren sailan ipuin ez sexisten inguruko atala garatzea.

AJ 2.3.3. Ipuin ez sexisten erreenda bat egitea eta zabaltzea.

AJ 2.3.4. Berdintasun baloreak sustatzen dituzten kontu kontulari eta jolasak antolatzea.

AJ 2.3.5. Diru laguntzen oinarrietan berdintasunaren inguruko irizpideak sartzea.

AJ 2.3.6. Herriko emakumeen kultur eta artelanen sorkuntza eta hedapenari buruzko azterketa egin.

AJ 2.3.5. Tradiziozko manifestazioetan emakumeen presentzia eta partehartzea bultzatzen dituzten ekintzak bultzatu.

AJ 2.3.6. Emakumeek eginiko lanak kultur programazioetan sartzea.

AJ 2.3.7. Udal aldizkarian emakumeek kulturari eginiko ekarpenei buruzko notiziak sartzea.

ARLO EDOTA ERAKUNDE ARDURADUNAK

Kirola, kultura, berdintasuna.

EPEA

2010, 2011, 2012

ADIERAZLEAK

- Jarduketen kopurua eta mota.
- Emakumeek sortutako eta aurrera eramandako kultur ekintza kopurua esparruaren arabera.
- Gizarte ez sexista bat erakusten duten artelan kopurua esparruaren arabera.

AB 2.1. Erantzunkidetasuna sustatzen dituzten gizartearen eta kulturaren arloko guneak areagotzea.

EKINTZAK

AB 2.1.1. Erantzunkidetasuna sustatzen dituen mezuak eta irudiak erabili kultur eta kirol arlotik egiten diren jardueretan.

AB 2.1.2. Erantzunkidetasuna sustatzeko tailerrak antolatu.

AB 2.1.3. Udaletxetik antolatzen diren ekintza soziokulturaletan, bizitza pertsonal, familiarra eta lana bateratzeko laguntza zerbitzuak sartzea.

ARLO EDOTA ERAKUNDE ARDURADUNAK

Kirola, kultura, Euskera, berdintasuna

EPEA

2010, 2011, 2012

ADIERAZLEAK

- Jarduketen kopurua eta mota.

AE. 2.1. Genero indarkeriaren kontrako baloreak transmititzen dituen gune soziokulturalak gehitu.

EKINTZAK

AE 2.1.1. Genero indarkeriaren kontrako programa soziokulturalak bereziak garatu.

AE 2.1.2. Urtero azaroak 25a ospatu, Emakumearen kontrako Indarkeriaren borrokarako nazioarteko

eguna, herriko emakume taldeekin eta udal erakundeekin batera.

AE 2.1.3. Genero indarkeri gabeko festak sustatzeko jabeazte-kanpainak egitea.

AE 2.1.4. Genero indarkeriaren aurkako ekintzak bultzatzen dituzten zerbitzu sozio kulturalak ematen dituzten erakundeekin kontratazioa sustatu.

ARLO EDOTA ERAKUNDE ARDURADUNAK

Kultura, berdintasuna, Jaietan parte hartzen dituzten elkarteak, Jai batzordea

EPEA

2009, 2010, 2011, 2012

ADIERAZLEAK

- Jarduketan kopurua eta mota.

3. ARLOA: HEZKUNTZA

Behar sozialak

Hezkuntza arloari dagokionez, Aretxabaletako Emakume eta Gizonen Berdintasunerako Dagnostikoan hurrengo indargune eta hobetu beharreko arloak atera dira:

INDARGUNEAK	HOBETU BEHARREKO ARLOAK
Kurtzebarri ikastetxean hezkidetza inguruko ekimenak eta programak aurrera eraman izan dute.	Ikasleak lehen hezkuntzatik jabeazte beharra, ikastetxeetan hezkidetza sustatuz.
Zenbait ikastetxetan berdintasuna sustatzeko jarduerak antolatzen dira.	Lanbide heziketan maskulinizatutak dauden moduloetan neska geahiago sartu beharko lirateke. Lanbide heziketan feminizatutak dauden moduloetan mutil geahiago sartu beharko lirateke. Sexista ez den bokaziozko orientazioko programak bultzatzeari eutsi behar zaio. Haur eta Gazteen artean zaintzaren erantzukizuna eta etika sustatu behar da. Hezkuntza-zentroetako ordutegiak eta egutegiak zabaldu behar lirateke, eskolaz kanpoko jarduerak egiteaz gain,

haurrentzat ikasteko eta harremanetarako gune egonkor bat eskura izan dezaten familiek.

Emakumeen aurkako indarkeria desagerrarazteko, hezkuntza eragileek prebentzioa eta asistentzia eginkizunak bultzatu behar dituzte.

Helburu, ekintza, ardurak, epeak eta ebaluaketa adierazleak

AM 3.1. Ikastetxeak jabearaztea hezkidetzaren programetan ezartzeko Berritzegunaren bidez eta ezarpen hori sustatzea.

EKINTZAK:

AM 3.2.1. Ikastetxeetan eta hezitzaile eta gurasoen elkarleen artean hezkidetzaren inguruko errealitatea eta beharrak zehazteko azterketa egitea.

AM 3.2.2. Hezkidetzari buruzko trebakuntza eta aholkuak ematea haur hezkuntzako ikastetxeetako, ludoteketako, gaztelekuko, udal euskaltegietako, aisialdi hezkuntzako eta hezkidetzako, etab. hezitzaileei eta zuzendaritzako taldekoei.

AM 3.2.3. Hezkidetzako esperientziak trukatzeko guneak sortzea ikastetxeetan eta hezkuntzako guneetan.

AM 3.2.4. Trebakuntza/hezkuntzako programak eta hezkuntza programa osagarriak diseinatzea haur eskoletan, aisialdiko eta hezkuntzako beste gune batzuetan genero-ikuspegitik, hezkidetzaren eta kulturen arteko ikuspegia txertatuz.

AM 3.2.5. Hezkidetzaren arloko aholkularia sortzea proposatzea, hezkuntzako udal arloei eta sailei atxikia. Programak diseinatzen eta kudeatzen dituzten erakundeekin hezkidetzako jardueren garapena sustatzea. Hizkera eta irudien erabilera ez sexistaren erabilera sustatzea.

ARLO EDOTA ERAKUNDE ARDURADUNAK

Ikastetxeak, berdintasuna, euskaltegia, EPA, Ludoteka, Gaztelekua, Berritzegunea

EPEA

2009, 2010, 2011, 2012

ADIERAZLEAK

- Jarduketan kopurua eta mota.
- Hezkidetzaren ezartzen duen pertsona arduradun bat egoteko ordutegia egokitzen duten ikastetxe kopurua.
- Hezkidetzaren arloan prestatutako irakasle eta zuzendariak dituzten ikastetxe kopurua. (denbora eta prestaketa mota)
- Ikastetxeen urteroko programan planifikatutako eta aurrera eramandako ekintza kopurua ikasleak berdintasunean hezitzeko.
- Hezkidetzaren ezarpen maila ikertzeko arauak erabiltzen dituzten ikastetxe kopurua.
- Hezkidetzarekin zerikusia duten ekintzak urtero egiten dituzten ikastetxe kopurua.

AJ 3.1. Emakumeek lanbide heziketako zikloetan duten partaidetza handitzea, bereziki tradizioz gizonezkoenak diren zikloetan.

EKINTZAK:

AJ 3.1.1. Sexistak ez diren lanbide orientazioko programak garatzea udalerriko ikastetxeetan.

AJ 3.1.2. Bokazio-aukeraketa ez sexista sustatzen duten kanpainak egitea.

ARLO EDOTA ERAKUNDE ARDURADUNAK

DBH eta LH-ko Ikastetxeak, berdintasuna, Enplegu eta orientazio zentrua

EPEA

2009, 2010

ADIERAZLEAK

- Jarduketan kopurua eta mota.
- Trebatutako emakumeen kopurua.
- Lanbide heziketako zikloetan matrikulatutako ikasle kopurua sexua eta arloaren arabera.

AB 3.1. Erantzukidetasuna handitzea etxeko lanean eta neska-mutilak zaintzeko lanean.

EKINTZAK:

AB 3.1.1. Irakasleak eta begiraleak erantzukidetasunaren arloan informatzeko edota jabearazteko programak egitea.

AB 3.1.2. Hezkuntzako programak garatzea haur eskoletan eta udalaren eskumeneko beste hezkuntza gunetaz, baita etxeko lanen eta neska-mutilak zaintzeko lanen erantzukidetasuna handitzeko hezkuntza programa osagarriak ere.

AB 3.1.3. *Erantzukidetasunaren astea* martxan jarri.

EPEA

2009, 2010

ARLO EDOTA ERAKUNDE ARDURADUNAK

Ikastetxeak, berdintasuna, euskaltegia, EPA, Ludoteka, Gaztelekua

ADIERAZLEAK

- Jarduketan kopurua eta mota.

AB 3.2. Herriko ikastetxeen egutegi eta ordutegien malgutasuna haunditu familien beharrei egokitzeko

EKINTZAK:

AB 3.2.1. Opor sasoian, bizitza pertsonala, familia eta lana bateratzeko, haurrentzat zuzendutako ekintzak antolatzea.

AB 3.2.2. Familian disfrutatzeko ekintzak antolatzea.

AB 3.2.3. Ikastorduen kanpo eskola jolastokien erabilera bultzatu.

EPEA

2009, 2010

ARLO EDOTA ERAKUNDE ARDURADUNAK

Alkatetza, Ikastetxeak, berdintasuna, Gazteria

ADIERAZLEAK

- Jarduketen kopurua eta mota.

AE 3.1. Ikastetxeetan etxeko indarkeria-kasu guztiak atzematea, eta adostutako protokolo eraginkorrari jarraiki, kasu guztiei erantzuna ematea

EKINTZAK:

AE 3.1.1. Ikastetxeetan atzemandako etxeko indarkeria kasuen aurrean jarduteko protokolo bat lantzea eta zabaltzea.

AE 3.1.2. Irakasleei laguntzeko prestakuntza-jarduerak egin.

AE 3.1.3. Ikastetxeen partehartzea sustatu Aretxabaletako Genero Indarkeriaren Aurkako Toki Protokoloan.

ARLO EDOTA ERAKUNDE ARDURADUNAK

Ikastetxeak, berdintasuna, Gizarte Zerbitzuak, Udaltzaingoa

EPEA

2009, 2010

ADIERAZLEAK

- Jarduketen kopurua eta mota.
- Azken uretan, ikastetxeetan antzemandako eta umeei sufritutako etxeko indarkeria kasu kopurua.
- Azken urtean, ikastetxeetan antzemandako eta tratatutako eta umeei eta amek sufritutako indarkeria kasu kopurua.

AE 3.2. Indarkeriaren prebentziorako programak egitea ikastetxeetan, berdintasunean oinarritutako bizikidetza eta lankidetza lortzeko harremanen kultura aldatuta.

EKINTZAK:

AE 3.2.1. LH eta DBHko ikasleekin *Tratu Onen Tailerrak* antolatu.

AE 3.2.2. Neskei zuzendutako *Autodefentsa ikastaroak* antolatzea.

ARLO EDOTA ERAKUNDE ARDURADUNAK

Ikastetxeak, berdintasuna, Gazteria

EPEA

2009, 2010

ADIERAZLEAK

- Jarduketan kopurua eta mota.
- Azken lau urtetan, berdintasunean eta elkarbizitzan oinarrituriko indarkeriaren prebentzioa aurrera eramateko proiektu piloto bat ezarri duten ikastetxe kopurua.

4. ARLOA: LANA

Behar sozialak

Lan arloari dagokionez, Aretxabaletako Emakume eta Gizonen Berdintasunerako Dagnostikoan hurrengo indargune eta hobetu beharreko arloak atera dira:

INDARGUNEAK	HOBETU BEHARREKO ARLOAK
Lanbide enplegu eta orientazio zerbitzua dago.	Emakumeen enplegu-aukerak eta enpleguaren kalitatea hobetzea, industriarako lanbide teknikoetan gaitzeko programak sustatuz.
SARTU gizarterartze zerbitzua du, berariaz laneratzeko zailtasunak dituzten taldeentzat.	Emakumeek formazio jardueretan partearazteko beharrezkoak ikusten dira bizitza pertsonala, familia eta lana bateratzea laguntzeko neurriak edota zerbitzuak garatzea.
	Enpresak sentibilizatu behar dira berdintasunari buruzko gaietan (Berdintasun Planak, Jasarpen sexistari buruzko araudia, Indarkeriaren aurkako Protokoloak, bizitza pertsonala, familia eta lana bateratzeko neurriak, etb)

Helburu, ekintza, ardurak, epeak eta ebaluaketa adierazleak

AM 4.1. Udalerriko emakumeek lanean aritzeko aukerak eta lanaren kalitatea hobetzea.

EKINTZAK:

AM 4.1.1. Lanbide heziketako ikastaroen kopurua handitzea eta heziketa horri eustea LHko ikastetxeen eta LANBIDEn arteko lankidetzaren bidez.

AM 4.1.2. Trebakuntza ematen duten ikastetxeen azterketa bat egitea, familia-kargak dituzten emakumeak laneratzeko arazoa kudeatzeko moduari buruzkoa.

AM 4.1.3. Lanean diharduten emakumeen behar espezifikoa aztertzea, haien interesen arabera ikastaroak planifikatzeko eta horretarako pizgarriak emateko.

AM 4.1.4. Informazioaren eta komunikazioaren teknologia berriei buruzko ikastaroen antolaketa sustatzea.

AM 4.1.5. Emakumeen eta gizonen berdintasuna sustatzea udalerriko enpresen artean (trebakuntza, informazioa, berdintasun planak egitea jardun ona...) jabearazte-kanpainen bidez: jardunaldiak, topaketak, etab.

AM 4.1.6. Jarraipena egitea enpresentzako neurriak baliozkoak diren ala ez jakiteko.

AM 4.1.7. Udalaren eremuko langabezi tasak eta okupazio-tasak, kategoriak eta trebakuntza ezagutzea, adinaren eta sexuaren arabera banakatuta.

ARLO EDOTA ERAKUNDE ARDURADUNAK

Alkatetza, berdintasuna, Enplegu eta orientazio zentrua

EPEA

2009, 2010, 2011, 2012

ADIERAZLEAK

- Jarduketan kopurua eta mota eta partehartze kopurua, sexuaren arabera.
- Langabezi tasak eta okupazio-tasak, kategoriak eta trebakuntza ezagutzea, adinaren eta sexuaren arabera.

AJ 4.1 Emakumeen eta gizonen desberdintasuna txikitzea kopuruen aldetik tradiziozko industri sektoreetako lan teknikoetan, emakumeen partaidetza handituz.

EKINTZAK

AJ 4.1.1 Emakumeentzako lan-trebakuntzako eta trebakuntza-laneko programak garatzea industriaren sektorean kontrata daitezen.

AJ 4.1.2. Enpresariak tradiziozko industri sektoreetan emakumeak kontratatzearen arloan dauden jardunbide egokiez jabearazteko jarduerak egitea.

AJ 4.1.3. Eskualdeko ikastetxeetako (lehen eta bigarren hezkuntza) irakasle eta orientatzaileentzako trebakuntza eta informazio kanpainak egitea, eskualdeak industri sektore erakargarria dutela ezagutu dezaten eta eskualdeko industriaren sektorearen erakargarritasun hori ikasleei transmititzeko gai izan daitezen eta, era berean, industriaren eremuko lan teknikoetara eta teknologikoetara bideraturiko trebakuntza-ibilbideak indartzeko gauza izateko.

AJ 4.1.4. Emakume ikasleek eskualdeko industriaren errealitatea ezagutzeko kanpainak egitea.

AJ 4.1.5. Eskualdeko ikastetxeek emakume ikasleak hartzeko kanpainak egitea.

ARLO EDOTA ERAKUNDE ARDURADUNAK

Alkatetza, berdintasuna, ikastetxeak, Enplegu eta orientazio zentrua

EPEA

2011, 2012

ADIERAZLEAK

- Emakumeen eta gizonen kopurua lan teknikoetan.
- Jarduketen kopurua eta mota eta partehartze kopurua, sexuaren arabera
- Aretxabaletan industria sektore eta kategoria profesionalaren arabera sortu diren kontratu kopurua sexua kontutan izanda.

AB. 4.1 Etxeko eta zaintza lanetan ematen den denboran emakume eta gizonen artean dagoen desberdintasuna gutxitzea.

EKINTZAK:

AB 4.1.1 Erantzukidetasunean aurrera egin beharrari buruzko eztabaida publikoa sustatzeko kanpainak abiaraztea.

AB 4.1.2. Udalerriko biztanleek pertsonak zaintzeko eta etxeko lanak egiteko emandako denboraren erabilerrari buruzko azterketa bat egitea eta ezagutaraztea.

ARLO EDOTA ERAKUNDE ARDURADUNAK

Alkatetza, berdintasuna, ikastetxeak, Enplegu eta orientazio zentrua

EPEA

2011, 2012

ADIERAZLEAK

- Etxeko lanak eta zaintza-lanak egiteko emandako ordu kopurua, sexuaren arabera.
- Jarduketen kopurua eta mota eta partehartze kopurua, sexuaren arabera.

AB. 4.2. Bizitza pertsonala, familia eta lana bateratzea ahalbidetzeko baldintzak sortzea.

EKINTZAK:

AB 4.2.1. Enpresa pribatuko langileak bateratzearen inguruan dauden neurriez, bateratzerako lan eskubideez eta abarrez jabeazteko kanpainak eta ekintzak egitea.

ARLO EDOTA ERAKUNDE ARDURADUNAK

Alkatetza, berdintasuna, enpresak, Enplegu eta orientazio zentrua

EPEA

2011, 2012

ADIERAZLEAK

- Bizitza pertsonala, familia eta lana bateratzeko dauden neurrien kopurua eta motak.
- Jarduketen kopurua eta mota eta partehartze kopurua, sexuaren arabera
- Aretxabaletan bizitza pertsonala, familia artekoa eta lanekoa kontziliatzea posible egiten duten zerbitzuak ezarri dituzten enpresa pribatu kopurua, lan mota, enpresaren tamainua eta sektorea kontutan izanda.

EKINTZAK:

AE 4.1.1. Aretxabaletako enpresen artean jazarpen sexistaren inguruko aplikatu daitezkeen araudiaren inguruko informazioa ematea eta sentsibilizatzea.

ARLO EDOTA ERAKUNDE ARDURADUNAK

Alkatetza, enpresak, sindikatuak, berdintasuna, Enplegu eta orientazio zentrua

EPEA

2011, 2012

ADIERAZLEAK

- Jarduketan kopurua eta mota.
- Aretxabaletako sektore pribatuan, jazarpen sexiten aurkako protokoloak ezartzen dituzten enpresa kopurua.
- Jazarpen sexista falta larri bat bezala ulertzen duten hitzarmen kolektiboen portzentaia kopurua.

5. ARLOA: GIZARTERATZEA ETA OSASUNA

Behar sozialak

Gizarteratze eta osasun arloari dagokionez, Aretxabaletako Emakume eta Gizonen Berdintasunerako Diagnostikoan hurrengo indargune eta hobetu beharreko arloak atera dira:

INDARGUNEAK

HOBETU BEHARREKO ARLOAK

Debagoiena mailan genero-indarkerian formaturiko 2 ertzain daude gizarte zerbitzuekin koordinatuak.

2007an eta 2008an etxeko indarkeriako 10 kasu izan dira.

Ez dago genero-indarkeriaren biktimak diren emakumeei laguntzeko tokiko protokolorik.

Udalerrian baztertuak izateko arriskua duten emakumeen (pobrezian daudenak, etorkinak, elbarrituak, hirugarren adinekoak, drogomenpetasun bat daukatenak, emakume zaintzaileak) egoera eta kokaera aztertu behar da genero-ikuspegitik.

Ginekologia zerbitzua handitzea eskatzen da, maiztasunean zein ordutegietan.

Alkoholismo eta drogomenpekotasuna
prebenitzeko zerbitzu bat dago herri mailan,
nerabe eta beraien gurasoei zuzendutakoa.

Helburu, ekintza, ardurak, epeak eta ebaluaketa adierazleak

AM 5.1. Gizarte zerbitzuen plangintza egitea genero ikuspegitik.

EKINTZAK:

AM 5.1.1. Gizarte zerbitzuetako arduradun eta teknikariek bilerak egin generoaren arloan gaitzeko.

AM 5.1.2. Gida liburu bat egitea gizarte zerbitzuen plangintzan, genero ikuspegia nola sartzen den azalduz.

ARLO EDOTA ERAKUNDE ARDURADUNAK

Gizarte Zerbitzuak, berdintasuna.

EPEA

2009, 2010, 2011, 2012

ADIERAZLEAK

- Eginiko jarduketak.
- Jabeazte-maila.

AM 5.2 Udalerrian baztertuak izateko arriskua duten emakumeen (pobrezian daudenak, etorkinak, elbarrituak, hirugarren adinekoak, drogomenpetasun bat daukatenak, emakume zaintzaileak) egoera eta kokaera hobetzea genero-ikuspegitik.

EKINTZAK:

AM 5.2.1. Toki administrazioko eta hirugarren sektoreko erakundeen pertsonal teknikoa trebatzea gizartean baztertuak izateko arriskuan dauden emakumeen (pobrezian daudenak, etorkinak, elbarrituak, hirugarren adinekoak, drogomenpetasun bat daukatenak, emakume zaintzaileak) atentzioa eta esku-hartzea hobetzeko tresnetan.

AM 5.2.2. Gizartean baztertuak izateko arriskuan dauden emakumeen beharren (pobrezian daudenak, etorkinak, elbarrituak, hirugarren adinekoak, drogomenpetasun bat daukatenak, emakume zaintzaileak) errealitatea eta estaldura-maila aztertzea.

AM 5.2.3. Baliabideak baztertuak izateko arriskuan dauden emakumeen (pobrezian daudenak, etorkinak, elbarrituak, hirugarren adinekoak, drogomenpetasun bat daukatenak, emakume zaintzaileak) berariazko beharretara egokitzea.

Pobrezian dauden emakumeak

AM 5.2.4. Baztertuak izateko arriskuan eta pobrezia ekonomikoan dauden emakumeek behar sozialen aurrean daukaten udal estaldura, politikoei ezagutarazi.

AM 5.2.5. Pobrezian dauden gizon eta emakumeek diru laguntzetara sarrera azkarra izateko bideak sortu.

AM 5.2.6. Baztertuak izateko arriskuan dauden emakumeen enplegua sustatzeko neurriak martxan jarri.

Drogomenpetasuna duten emakumeak

AM 5.2.7. Drogomenpetasunaren inguruan antolatutako jardunaldi, mintegi eta hitzaldietan Genero eta drogomenpetasunean adituak diren pertsonak ipintzea.

AM 5.2.8. Prebentzio programa drogomenpetasuna duten emakumeei egokitzea.

Emakume etorkinak

AM 5.2.9. Emakume etorkinen topaketarako foroen sorrera sustatzea.

Elbarritasun bat duten emakumeak

AM 5.2.10 Elbarritasun bat duten emakumeen egoera ezagutzeko jabeazte kanpainak antolatu.

AM 5.2.11 Etxez-etxeko laguntza eta zerbitzu telematikoak bultzatu.

Hirugarren adineko emakumeak

AM 5.2. 12 Aisialdiko programetan hirugarren adineko emakumeen partaidetza bultzatu.

AM 5.2.13. Baztertuak izateko arriskuan dauden hirugarren adineko emakumeei informazio eman dauden gizarte, osasun eta baliabide psikosozialei buruz.

AM 5.2. 14. Eskeintza eta estaldura maila haunditu etxez-etxeko laguntzan, gaberako laguntzan, etb.

Emakume zaintzaileak

AM 5.2. 15. Zaintzaren zeharkako kostuei buruzko dibulgazio eta dokumentu programak sortzea,

AM 5.2.16. Jasaten duten zama ekonomikoa, psikologikoa eta gizarte-arlokoa aztertzea. Formazioa eta baliabideak eskaini.

Famili erantzukizunak dituzten eta bakarrik dauden emakumeak

AM 5.2.17. Famili erantzukizunak dituzten eta bakarrik dauden emakumeen beharrak ezartzea gizarte bazterketaren kontrako programen diseinuan.

ARLO EDOTA ERAKUNDE ARDURADUNAK

AM 5.2. 18. Gizarte Zerbitzuak, Prebentzioa, Osasun Zentroa, berdintasuna

EPEA

2009, 2010, 2011, 2012

ADIERAZLEAK

- Eginiko jarduketak.

AM 5.3. Udalerriko ginekologia zerbitzua hobetzea.

EKINTZAK:

AM 5.3.1. Arloan eskumena duten erakundeekin akordioak bultzatzea udalerriko emakume guztiei atentzio genikologikoko zerbitzuak bermatzeko.

ARLO EDOTA ERAKUNDE ARDURADUNAK

Gizarte Zerbitzuak, alkatetza, Osasun Zentroa, berdintasuna.

EPEA

2010

ADIERAZLEAK

- Zerbitzuak ikusitako aurrerapenak.

AM 5.4. Herritarrek osasun orokorraz jabearaztea, nesken, nerabeen eta emakume helduen osasuna sustatuz.

EKINTZAK:

AM 5.4.1. Haurrentzako eta nerabeentzako osasunerako hezkuntza programetan sartzea elikaduraren gaineko gaitzen eragina murrizteko.

AM 5.4.2. Emakumeen osasunari buruzko prebentzio eta informazio kanpainak proposatzea osasun zentroetan.

AM 5.4.3. Emakumeak itxaroteko geletan daudela baliatzea emakumeen egoerari eta eskubideei buruzko informazioa emateko orriak, aldizkariak, prentsako laburpenak, etab. erabiliz.

AM 5.4.4. Pertsonal sanitarioa jabearaztea emakumeen eskubideak urratzen diren egoerak detektatzeko modua errazteko eta Berdintasun Zerbitzuarekiko koordinazioa sustatzea.

AM 5.4.5. Emakumeen sexualitateari buruzko gogoetarako tailerrak egitea eta sexu-aukerei buruzko informazioa ematea (lesbianismoa, heterosexualitatea, etab.).

AM 5.4.6. Bereziki emakumeei eragiten dieten laneko arazoak eta gaixotasunak aintzat hartzea sustatzea.

AM 5.4.7. Alkoholismoak eta tabakismoak emakumeen osasunean dituzten ondorioei eta arriskuei buruzko informazioa ematea.

AM 5.4.8. Eskolako haurrentzako prebentzio-programak baliatzea haurrak aukera-berdintasunaz jabearazteko.

AM 5.4.9. Arriskuko jokabideak dituzten gazteak laguntzeko programetan aitek eta amek inplikazio-maila bera izatea bultzatzea.

AM 5.4.10. Sexu osasunaren eta ugalketaren osasunaren arloko informazioa eta prebentzioa indartzea emakumeen artean.

AM 5.4.11. Sexu hezkuntzako programa integrala ikastetxeetan eta sexuari buruzko informazio zerbitzua sortzea neska mutilentzat genero ikuspegiarekin.

ARLO EDOTA ERAKUNDE ARDURADUNAK

Gizarte Zerbitzuak, Osasun Zentroa, Prebentzio zerbitzua, berdintasuna.

EPEA

2010, 2011, 2012

ADIERAZLEAK

- Eginiko jarduketak kopurua eta partaidetza sexuaren arabera.
- Jabeazte-maila.

AE 5.1. Tratu txarren eta sexu-erasoen biktimak laguntzeko eta babesteko eskariei koordinazio, kalitate eta eraginkortasun irizpideekin erantzutea, tratu txarren eta sexu-erasoen aurrean jarduteko EAEko udalerrietako tokiko protokoloak ezarrita.

EKINTZAK:

AE 5.1.1. Udaletako berdintasuneko eragileak eta pertsonal teknikoa trebatzea jarduteko tokiko protokoloak garatzeko eta bultzatzeko.

AE 5.1.3. Topaketak egitea jarduteko tokiko protokoloak abiarazteko interesa duten udalen eta horrelako protokoloak dituzten udalen artean.

AE 5.1.3. Emakumeen kontrako indarkeriari buruzko datuak ezagutaraztea.

AE 5.1.4. Genero indarkeriaren aurrean jarduteko tokiko protokoloak egitea.

ARLO EDOTA ERAKUNDE ARDURADUNAK

Gizarte Zerbitzuak, Osasun Zentroa, udaltzaingoa, berdintasuna.

EPEA

2010, 2011, 2012

ADIERAZLEAK

- Genero-indarkeriaren Tokiko Protokoloa izatea.
- Jarduketan kopurua eta mota.
- Protokoloa ezartzen duten erakunde kopurua.
- Aurretik antzemateko ekintzen bitartez detektatu diren indarkeria kasu kopurua.
- Neurriak ezarri dituzten erakunde mota eta kopurua.

6. ARLOA: HIRIGINTZA ETA INGURUMENA

Behar sozialak

Hirigintza eta ingurumena arloari dagokionez, Aretxabaletako Emakume eta Gizonen Berdintasunerako Daignostikoan hurrengo indargune eta hobetu beharreko arloak atera dira:

INGARGUNEAK	HOBETU BEHARREKO ARLOAK
Arlo honetan prozesu parte hartzaileak martxan jarri dira erantzun oso positiboarekin.	Hirigintzako eta garraioko azpiegiturak bizitza pertsonala, familia eta lana bateratzera egokitzea. Emakumeek gizarte onarpen oso txikia dute kale, plaza, monumentu edo eraikin berrien izenetan. Emakumeen segurtasunaren eta benetako segurtasunaren irudipena hobetzea.

Helburu, ekintza, ardurak, epeak eta ebaluaketa adierazleak

AM 6.1. Hirigintzako ekintza-planetan genero-ikuspegia txertatzeko tresna estandarra ezartzea.

EKINTZAK:

AM 6.1.1. Hirigintza ataleko arduradun eta teknikariekin bilerak egin generoaren arloan gaitzeko.

AM 6.1.2. Emakumeak *hirian europar kartaren* hedapena egin.

ARLO EDOTA ERAKUNDE ARDURADUNAK

Hirigintza, berdintasuna.

EPEA

2009,2010 2011, 2012

ADIERAZLEAK

- Ezarritako irizpideen kopurua eta mota

AJ 6.2. Emakumeek eta gizek eginiko ekarpenen gizarte mailako onarpena orekatzea onarpen hori hiriko elementuen bidez egiten denean (kalea, plaza, monumentu izenak, etab.).

EKINTZAK:

AJ 6.2.1. Kale, plaza, monumentu eta elementu sinbolikoen izenak aztertzea.

AJ 6.2.2. Emakumeen izenak kale, plaza, monumentu eta abarretan ezartzeko aukera ebaluatzea.

AJ 6.2.3. Herritarrek arlo honetan dituzten eskariak eta proposamenak kudeatzeko bideak sortzea.

ARLO EDOTA ERAKUNDE ARDURADUNAK

Hirigintza, berdintasuna, alkatetza

EPEA

2011, 2012

ADIERAZLEAK

- Ikusitako beharrak eta arazoak.
- Herriko espazio berrietan kale, monumento etb.etan aurrikusten diren emakumeen izenen kopurua eta proportzioa.

AB 6.1. Herria planifikatzeko eta diseinatzeko irizpideak identifikatzea eta aplikatzea, bizitza pertsonala, familia eta lana bateratzea errazteko.

EKINTZAK:

AB 6.1.1. Bizitza pertsonala, familia eta lana bateratzeko oztopoei eta jardun onari edo bateratzea errazten duten elementuei buruzko diagnostikoa egitea herriaren plangintzari eta diseinuari dagokienez.

AB 6.1.2. Hiriaren plangintzaren eta diseinuaren arduradunak generoaren eta bateratzearen arloan trebatzea hiriaren plangintzan.

AB 6.1.3. Egon dauden barrera arkitektonikoak kentzea proposatzea, zaintza lanak aurrera eramatea oztopatzen dutenak.

AB 6.1.4. Herri guneak eta erabilera kolektiboko gune pribatuak zaintza-lanak egiten dituzten pertsonentzat egokitzea.

AB 6.1.5. Jolas egiteko guneak, berdeguneak, korredore berdeak, sare berdeak, etab. udalerrietan sortzea sustatzea bizitza pertsonal, familiarra eta laborala bateratzea errazteko.

AB 6.1.6. Bizitza pertsonala, familia eta lana bateratzea sustatzen duten alderdiak aintzat hartzea Hirigintza Plan Orokorraren Berrikuspenean.

AB 6.1.7. Herriaren plangintza, diseinu eta erabileraren kudeaketa egiterakoan, bizitza pertsonala, familia eta lana bateratzeko irizpideak betetzea exigituko dituen araudi bat eratu.

ARLO EDOTA ERAKUNDE ARDURADUNAK

Hirigintza, udaltzaingoa, berdintasuna.

EPEA

2011, 2012

ADIERAZLEAK

- Ikusitako beharrak eta arazoak.

AE 6.1. Emakumeak seguru sentitzen ez diren udalerriko tokiak identifikatzea, toki horiek desagerrarazteko neurriak abiarazteko.

EKINTZAK:

AE 6.1.1. Araudian segurtasunaren inguruko irizpideak sartu genero ikuspegi batetik.

AE 6.1.2. Aretxabaletako Emakumeak seguru sentitzen ez diren udalerriko tokiei buruzko diagnostikoa egitea.

AE 6.1.3. Araudiaren jarraipena egitea.

AE 6.1.4. Kexak eta iradokizunak biltzeko zerbitzua sortzea.

AE 6.1.5. Ikusitako hutsuneak apurka-apurka egokitzea.

ARLO EDOTA ERAKUNDE ARDURADUNAK

Hirigintza, udaltzaingoa, berdintasuna.

EPEA

2011, 2012

ADIERAZLEAK

- Ikusitako tokien kopurua eta mota.
- Toki horiek desagerrarazteko neurriak.
- Eraso kopurua eta mota lekuaren arabera.
- Segurtasun sententzioaren gehikuntza toki publikoetan (garraio publikoan ere bai)

7.- KRONOGRAMA.

Arloa	EKINTZA	2009	2010	2011	2012
UDALA	AM 1.1.1				
	AM 1.1.1				
	AM 1.2.1				
	AM 1.2.2				
	AM 1.2.3				
	AM 1.2.4				
	AM 1.2.5				
	AM 1.2.6				
	AM 1.2.7				
	AM 1.2.8				
	AM 1.2.9				
	AM 1.2.10				
	AM 1.2.11				
	AJ 1.1.1				
	AB 1.1.1				
	AE 1.1.1.				
EUSKERA, KULTURA, KIROLA	AM 2.1.1				
	AM 2.1.2				
	AJ 2.1.1				
	AJ 2.1.2				
	AJ 2.1.3				
	AJ 2.1.4				
	AJ 2.1.5				
	AJ 2.1.6				
	AJ 2.2.1				
	AJ 2.2.2				
	AJ 2.2.3				
	AJ 2.2.4				
	AJ 2.2.5				
	AJ 2.2.6				
	AJ 2.2.7				
	AJ 2.2.8				
	AJ 2.3.1				
	AJ 2.3.2				
	AJ 2.3.3				
	AJ 2.3.4				
	AJ 2.3.5				
	AJ 2.3.6				
	AJ 2.3.7				
	AJ 2.3.8				

Arloa	EKINTZA	2009	2010	2011	2012
EUSKERA, KULTURA, KIROLA	AB 2.1.1				
	AB 2.1.2				
	AB 2.1.3				
	AE 2.1.1				
	AE 2.1.2				
	AE 2.1.3				
	AE 2.1.4				
HEZKUNTZA	AM 3.2.1				
	AM 3.2.2				
	AM 3.2.3				
	AM 3.2.4				
	AM 3.2.5				
	AJ 3.1.1				
	AJ 3.1.2				
	AB 3.1.1				
	AB 3.1.2				
	AB 3.1.3				
	AB 3.2.1				
	AB 3.2.2				
	AB 3.2.3				
	AE 3.1.1				
	AE 3.1.2				
	AE 3.1.3				
	AE 3.2.1				
	AE 3.2.2				
LANA	AM 4.1.1				
	AM 4.1.2				
	AM 4.1.3				
	AM 4.1.4				
	AM 4.1.5				
	AM 4.1.6				
	AM 4.1.7				
	AJ 4.1.1				
	AJ 4.1.2				
	AJ 4.1.3				
	AJ 4.1.4				
	AJ 4.1.5				
	AB 4.1.1				
	AB 4.1.2				
	AB 4.2.1				
	AE 4.1.1				

Arloa	EKINTZA	2009	2010	2011	2012
GIZARTERATZEA ETA OSASUNA	AM 5.1.1				
	AM 5.1.1				
	AM 5.2.1				
	AM 5.2.2				
	AM 5.2.3				
	AM 5.2.4				
	AM 5.2.5				
	AM 5.2.6				
	AM 5.2.7				
	AM 5.2.8				
	AM 5.2.9				
	AM 5.2.10				
	AM 5.2.11				
	AM 5.2.12				
	AM 5.2.13				
	AM 5.2.14				
	AM 5.2.15				
	AM 5.2.16				
	AM 5.2.17				
	AM 5.2.18				
	AM 5.3.1				
	AM 5.4.1				
	AM 5.4.2				
	AM 5.4.3				
	AM 5.4.4				
	AM 5.4.5				
	AM 5.4.6				
	AM 5.4.7				
	AM 5.4.8				
	AM 5.4.9				
	AM 5.4.10				
	AM 5.4.11				
	AE 5.1.1				
	AE 5.1.2				
	AE 5.1.3				
	AE 5.1.4				
HIRIGINTZA ETA INGURUGIROA	AM 6.1.1				
	AM 6.1.2				
	AJ 6.1.1				
	AJ 6.1.2				
	AJ 6.1.3				
	AB 6.1.1				
	AB 6.1.2				
	AB 6.1.3				
	AB 6.1.4				

Arloa	EKINTZA	2009	2010	2011	2012
HIRIGINTZA ETA INGURUGIROA	AB 6.1.5				
	AB 6.1.6				
	AB 6.1.7				
	AE 6.1.1				
	AE 6.1.2				
	AE 6.1.3				
	AE 6.1.4				
	AE 6.1.5				